סטנוגרמה

סודי ביותר
עותק מס' 2 מתוך 3
38 דפים

פ ר ו ט ו ק ו ל

ישיבת מה/של"ט של הממשלה
יום ב', י"ג באדר תשל"ט - 12.3.79
(בשעה 13:00; בכנסת)

נכחו ים : מ. בגין - יו"ר, א. אבוחצירא, ש. ארליך,
י. בורג, מ. דיין, ע. ויצמן, י. ידין,
י. כץ, ד. לוי, ח. לנדאו, י. מודעי, מ. נסים,
ג. פת, א. שוסטק, א. שרון, ש. תמיר.

נעדר השר : ז. המר

מ. ציפורי	-	סגן שר הבטחון
א. עברון	-	שגריר ישראל בארצות-הברית
י. זמיר	-	היועץ המשפטי לממשלה
א. נאור	-	מזכיר הממשלה
א. בן-אלישר	-	המנהל הכללי, משרד ראש-הממשלה
י. צ'חנובר	-	המנהל הכללי, משרד החוץ
אלוף א. טמיר	-	עוזר שר הבטחון
מ. רוזן	-	היועץ המשפטי, משרד החוץ
י. אבנר	-	יועץ ראש-הממשלה
ש. נקדימון	-	יועץ ראש-הממשלה לתקשורת פנים
ד. פתיר	-	יועץ ראש-הממשלה לתקשורת חוץ
א. רובנשטיין	-	לשכת שר החוץ
אל"מ א. תהלה	-	מזכיר צבאי לשר הבטחון

סדר היום : 545. ביקורו של נשיא ארצות-הברית

שמו:
י. 2-10
ד. 11-20
י. 21-29
ד. 30-40
י. 41-45

(תחילת הישיבה לא נרשמה). רשמה - מיתקה יפה.

545. ביקורו של נשא ארצות-הברית

הסשך דברי השר י. תמיר:

יש לבצע מפגש בין ראש-הממשלה והנשיא. אינני חושב שצריך להשאיר זאת במתחים וברוגז. צריך להסדיר את הענין. צריך להסדיר זאת, כי אי-אפשר להחזיק ממשלה על-פי מברקים שמגיעים מהצד השני, שהוא איננו בא לסו"ם: אין סו"ם ישיר ולא שלח קארטר „פרופוזל" ולא התקדמנו באף נקודה אחת. צריך לומר שפתרנו כך וכך בעיות ויש לך הישגים ובוא נדון איך לעבוד הלאה לקידום הסו"ם במקום לשבת עכשיו בינינו ולדבר בינינו ואחר-כך ללכת אליהם - והוא שוב יחזיר אותך, נסדיר זאת עכשיו, וזה בידי ראש-הממשלה לקיים פגישה עם הנשיא ואני הייתי מודיע שלא ניכנס עתה לדיון המהותי שהציע שר החוץ.

השר מ. דיין: לא הצעתי.

השר ח. לנדאו: אני מציע לסכם לעצמנו את המצב, מאז ישיבת הלילה ועד עתה. אבל ישיבת-הלילה בתור כזאת היתה דבר יוצא-דופן לדעתי. ממשלות רגילות אינן מנהלות את הסו"ם כך. ישבנו והחלטנו מה שהחלטנו ולאמריקאים מסרנו החלטות-הממשלה.

השר ע. ויצמן: סליחה, אני צריך ללכת לפגישה עם בראון. אם תרצו לדון ולשמוע מה השלבים - האלוף מטיר כאן. אבל אם אהיה בפגישה עם בראון - אני רוצה שמטיר יהיה אתי.

רה"מ מ. בגין: קח אותו אתך. לא אשאל אתו מה שלבי-הנסיגה. הממשלה צריכה להחליט עליהם. הממשלה קבלה עקרון על-פי החלטה קודמת - „ מרצ'קה" (נקודה). אין לנו שום חובה להודיע היום על

רה"מ מ. בגין:

שלבי-נסיגה אלה.

השר ע. ויצמן: אני תוסף ברעיון של שמואל תמיר שתיפגש עם קארטר. ישבה הממשלה ודנה בכל הבעיות שהעלו האמריקאים בפנינו ועל כל הצעותיהם ודנו לילה שלם והסכימה למה שהסכימה וקבלה מה שקבלה ומה שלא קבלה . עכשיו הפרוצדורה פשוטה מאד: הם אמרו לנו שואנס יסע לקאהיר - ולא נסע. אני מניח שהעביר לשם את ההצעות. התשובה ודאי היא תשובת ואנס -בהתחלה .

השר מ. דיין: זה ביטוי שלי והוא לא אמר זאת. הוא אמר שלא יוכל למכור זאת.

השר ח. לנדאו: אפשר לומר שהכוונה שלו שזה „לא קביל".

השר מ. דיין: הוא אמר שאת כל מה שהחלטנו - הוא חושב שלא יוכל להעביר זאת. הוא אמר שיש לו שני דברים:

1. הפסוק שאמרתי - ולא עסק בענין והשאיר ענין אחד בלבד " ענין עזה. בענין קציני הקישור אמר -שבענין זה - העמדה שנקטנו, לפי דעתו - לא יוכל לשכנע בה את המצרים שיקבלו אותה. הוא לא אמר שאינו נוסע ולא אמר שהוא נוסע או שזה „נון-סטארטר", ולא אמר שלא העביר לשם מברק.

סגן רה"מ י. ידין: במלים אחרות רצה לומר: "יש לי קושי".

השר ח. לנדאו: נתיחס קודם-כל אלינו ואחר-כך נראה מה הקשיים של האחרים.

נפלו החלטות-הממשלה והכדור עתה בידי המצרים.

השר ח. לנדאו:

הם מנהלים עכשיו בשם המצרים את המו"מ אתנו כאן, מה שנראה להם שהמצרים לא יקבלו - הם לא שואלים אותם ומשיבים במקומם. זה מו"מ מוזר מאד. לא ראיתי כזה בכלל. ישנו פארטנר שאתו צריך לנהל מו"מ וכאן לא יושב הפארטנר שמדברים בשמו ומנהל אתנו מו"מ . היכן היה מו"מ מוזר כזה? דבר כזה לא ראיתי בימי-חיי.

אני סבור שאין מקום לשום שינוי מצדנו בכל ההחלטות שקבלנו הלילה. זה לא קו אדום, אלא מעבר לקו האדום . אנו לא שמנו לעצמנו קווים אדומים ונסחפים אנו כל הזמן.

האמריקאים מציעים ואנו הולכים לפשרה פה ושם. אם נמשיך ללכת בדרך זו - אני מזהיר את הממשלה שאין גבול לויתורים ונסיגות, אם זו תהיה צורת המו"מ.

אינני חושב שיש מקום שראש-הממשלה ייפגש עם נשיא ארה"ב היום, פגישה כזאת על-פי יזמתו ולאן הולכים וכמה זמן אנו מסתובבים כאן. אפשר לעטוף את זה במלים היפות ביותר. אבל המהות היא כזאת, שצריך לראות לאן הולכים אנו מעבר לזה. צריך לומר לו: אדוני, למה אתה מסתובב כאן? קארטר לדעתי יבקש פגישה ואז יש מקום לה על-פי יזמתו ולא יזמתנו.

<u>סגן רה"מ י. ידין</u>: על כך אין ויכוח. אבל אתה מסכים שאם הוא ייבקש פגישה, שאתה תגיד לו „ לא"? אני מניח שלחלק השני אתה מסכים אתי.

<u>השר ש. תמיר</u>: שאלה אחת לי: אנו אמורים לשבת בעוד שעה-קלה עם ואנס. לא סוכם בבוקר מה יצא מזה. אנו נציג את עמדתנו מאתמול ושמענו את התשובה, אחר שהצגנו עמדתנו והפגישה כפי שיועדה - תהיה של התשובות, או פולמיקה. זה לא בסדר שעושים לנו זאת,

השר ש. תמיר:

כשהם זורקים כל הזמן סירוב ואנו נתבעים להמשיך לשבת ולתת תשובות וזה לא מכובד. הם מפעילים עלינו גם מכבש ובוצר פתח ומתיחות לא רצויה מתוך עצבנות בין מנהלי המו"מ. על כן הצעתי להכניס זאת למסגרת איזו שהיא.

השר ח. לנדאו: אני מציע גם מהלך טקטי. את הפגישה להיום - קבענו. ואין מנוס מזה.

השר ש. ארליך: יש מנוס.

השר ח. לנדאו: אני מתיחס לענין זה ברצ־ינות ולא צריך לבטל זאת.

הבה ונבהיר לעצמנו מה החלטנו ונדרשנו להחליט על-ידי קארטר בשיחת הבוקר ואל נשכח זאת. יש כאן דברים אחדים, שאיני בטוח שהועלו כולם. פרט לענין עזה - נאמרו דברים רבים ועלינו להתיחס אליהם. אלה פרטים חמורים מאד.

החלטנו על נפט. אני מציע לא עוד תזוזה מעמדה זו.

ברגע שזזים אנו - תהליך השלום גמור, - אין עוד שלום ושום דבר. ברגע ש "Tangible" יחיד שהמצרים יכולים לתת - גם זאת אינם נותנים - אני נבטר הענין ואין לנו פארטנר. את הכל הם מקבלים כל הזמן דרך האמריקאים ואנו נותנים להם את הנפט - ומוצדק שנדרוש מהם את הנפט.

אשר לשלבים: יש החלטת-ממשלה על השלבים והיא ברורה מאד. ישנה החלטה עקרונית. נוכל לסגת בשלבים ואילו שלבים ומתי שלבים - על כך יש החלטת-ממשלה. שום ועדה ושום גברל לא יכול לקבוע היום בועדה זו או אחרת - לא סועדים ולא שטחים. צריך לומר להם זאת ברורות.

<u>השר מ. דיין</u>: החלטת הממשלה אמרה ששר הבטחון, שתהיה לו הצעה - יביא אותה לממשלה לאישור. שר הבטחון אומר שיש לו הצעה. ואז אפשר לומר לו, שבגלל סיבות שלנו, של הממשלה - איננו רוצים לדון בזה עכשיו. אבל מה שאתה אומר, שהוחלט אתמול - זה בדיוק זה, ששר הבטחון יכול להביא לממשלה הצעה והממשלה רק היא יכולה לאשר הצעה זו.

<u>השר ח. לנדאו</u>: אמרתי בדיוק אתו הדבר.

<u>רה"מ מ. בגין</u>: שר התחבורה יואיל להסכים לקריאת-ביניים קצרה מראש-הממשלה.

ביחס לנקודה זו - הדרישה שאנו היום נמסור על שלבי-נסיגה ובחליט עליהם - אין כמוה לחוצפה. הדרישה היא מצרית ונתמכת על-ידי האמריקאים.

מה שינינו: עד כאן - זו היתה בעיה. כי כולנו היינו תחת הרושם שהממשלה , Over-ruled " עזר ויצמן והסיר טענתי זאת, שאנו החלטנו שרק במסגרת ועדה משותפת - מצרית -ישראלית האפשרות הזאת תיבדק והדברים ייקבעו. כך דאגנו כל הזמן. אתמול, כאשר בדקנו את הפרטיכל - נתברר שאמנם באחד האנקסים יש ועדה כזאת. אבל הממשלה למעשה החליטה להסמיך את שר הבטחון להודיע שיהיו שלבים.

עכשיו שפירוש החלטה זו, שהממשלה צריכה להחליט על כך. שר הבטחון יציע והממשלה תדון ותחליט ואז שתקבל או שתדחה ותקבע מתי נחליט בענין זה ונדון בזה . האם נדון בזה היום? - עוד לא חתמנו ועוד לא פתרנו שום בעיה ועוד אין עלינו שום חובה לצאת מסיני ויש לנו את כל הזכות להיות במקום בו אנו נמצאים, והיום נודיע על שלבי-נסיגה מוקדמים - לפני תשעה חדשים? זאת - אחר חתימה על חוזה-השלום ובצורך לסגת ויהיה לנו זמן להחלט א"ם נסוגים אנו.

רה"מ מ. בגין:

אולי נכניס אותם לאל-עריש ואולי לא ואולי
נקדים פה ושם. נחליט כפי שנחליט אחר חתימת חוזה-השלום.
וכי איך יכולים אנו להחליט היום? עוד לא החל תהליך הנסיגה ד"סראש -
ממשלת-ישראל צריכה לתת להם את הרשימה - מה תפנה קודם ומה אחר-כך...
אחר החלטה זו, שמסרתי עליה לואנס, על החלטת-
הממשלה וחזרתי על כך באזני קארטר, שמוכנים אנו לדון בשלבים - הוא
צריך להביא לנו מקאהיר החלטה מפורשת מצרית שמתחדשת ההתחייבות המצרית
לשלוח שגריר חודש ימים אחר שנגיע לקו אל-עריש - ראס-מוחמד.
אם איננו יכול, אז איננו יכול.
אנו נחליט היום על שלבי-הנסיגה? אני חייב לומר,
שאני יכול לשמור על קור-רוח והוכחתי זאת היום. אני רוצה לומר, שזה
מרתיח את דמי היום. להעמיד בפנינו דרישה כזאת היום!!?
לחשוב על נסיגה שלא החלה ותחל כאשר נקבל
ממנו את הפריבילגיה הגדולה, שישלח לנו שגרירים שמחר הוא יכול לקרוא
להם בחזרה. לאחר ה"חכמה" הזאת מבעי שישאל אותנו אם יש לנו איזו
הצעה או שרוצים אנו לחכות תשעה חדשים ואנו נדון ונשיב. אבל אנו
פתחנו את הדרך בפני חידוש ההבטחה ושללנו אפשרות של ענין השלבים.
שללנו זאת בשם הממשלה, אך רק במסגרת הועדה והיום הודענו שהממשלה
תדון בשלבים. אבל בבוא היום - אחר שתעמוד על הפרק שאלת הנסיגה. ואז
- מה יש להחליט היום? משום שצריך כל קפריזה של סדאת או של האמריקאים
למלא - לכן חייבים אנו לקבל זאת? לא ולא.
אילו קרבנות הקרבנו למען אותו שלום. כאשר קוראים
"בגין - ממן" - זה לא קרבן, מגיעה? והיום ראיתם זאת. היה פעם דבר כזה
בכנסת?

אנו היינו בסכסוך עם בן-גוריון; פעם אחת
לא נתנו לו לדבר, כאשר אמר שאנו מארבו את שמו של היטלר. (הוא אמר

רה"מ מ. בגין:

זאת לחברי תנועת החרות). אבל בדרך כלל היו פרשים לנו, כאשר יושב אורח - לאופוזיציה חריפה ביותר שהיתה אי-פעם בכנסת בתנועת-החרות - להפריע לראש-הממשלה? הוא לא ראה מה מתרחש? וכי צריכים אנו לקבל כל דרישה? - לו עשינו זאת - כי אז היתה זו כניעה במלוא משמעות המושג, אילו אמרנו שהיום החלטנו שלאל-עריש ייכנס כעבור שלושה חדשים. הודענו ושמנו נקודה („פוצ'קה").

הממשלה תהיה מוכנה לדון בשלבים אך לא עתה. ועל זה תואיל להביא הבטחה על חידוש ההתחייבות המיצרית לגבי שגרירים. אם אינך מסוגל להביא זאת - אזי אין הסכם ואין חתימה על חוזה-שלום. ואם לא נמנע זאת - כי הפעם מקטרגינו יתחילו להיות צודקים.

אני אומר זאת בחרדה רבה. היום אינני מתחשב בגאולה כוהן ושמיר ושום דבר, כי אני יודע שהולכים אנו בדרך גאסבה ומשרתים את העם.

לכן, באשר לסעיף (5)6 - קשה יהיה למכור אותו לסדאת אבל יש לעשות זאת ואם לא יהיה מסוגל - לא נהיה מוכנים. אם הוא מוכן לומר, שאם כך וכך יהיה אז לא יהיה הסכם - אזי גם אנחנו יכולים לומר ואין לי שום חשש בלב. אני רוצה בכל לבי בשלום זה ולחתום על אותו חוזה-שלום בתנאים שעליהם דברנו כולנו יחד.

אשר לעזה - עם כל הכבוד חייבים לומר שהדיבור האמריקאי על המשלחת - זה נסיון להכניס את קציני-הקישור המצריים בדלת האחורית. זה בדיוק אותו הדבר.

אסור לנו להכניס מצרי אחד שיטפל בתושבי עזה. כי אם נכניס מצרי אחד - מכירים אנו בכך שיש למצרים זכות כלשהי על עזה והוא הודה בפני שאין לו שום זכות על עזה. לכן, אין לשום משלחת מצרית מה לעשות שם ולטפל באוטונומיה. אוי ואבוי - מה יהיה למשלחת הזאת ומה שתעשה שם...

רה"מ מ. בגין:

אבל מבחינה פלשתינאית - יבוא יום וזה יהיה נקרא מדינה פלשתינאית ואנו - האם עוצמים אנו עינינו מלראות?

קבלנו החלטות טובות. הנשיא קארטר אמר שממשלת ישראל היתה "Forthcoming and generous"

הוא בא ממצרים ואמר לי על מצרים כך ועתה - שילך למצרים בעצמו או על-ידי שליח ויאמר: "The Government of Israel was generous and forthcoming"

מדוע הוא צריך לומר לי זאת על מצרים? הוא אמר כך - ולא מחיתי את דבריו. אבל עכשיו - יש לו אפשרות לומר זאת עלינו, וישיגיר זאת בתור ביסוס ושכנוע.

אבקש סליחה מחיים לנדאו.

השר ח. לנדאו: בענין השלבים - ההחלטה ברורה. אני מציע בענין השגרירים לא לקשור זאת בשלבים. זה היה קשור לקיצור משך הנסיגה, נסיגה ראשונה. שילמנו על זה וקבלנו - משנה לתשעה חדשים. איננו יכולים לשלם עבור אותה סחורה פעמיים. אם יש צורך לומר שיש החלטת-ממשלה, שתהיה נסיגה עקרונית בשלבים - הודענו להם על כך שאלמנט הזה בידיהם.

על שגרירים צריך לעמוד בכל תוקף. זו החלטה שהתחייב עליה קארטר בזמנו ועליו להתיחס לזה.

הנושאים החדשים שהעלה קארטר הבוקר - כאשר נפגש עם המשלחת האמריקאית עתה - צריך יהיה לתת להם תשובה ובחלקו עשה זאת ראש-הממשלה במקום.

השר לעזה: זה לא ענין של קציני הקישור בלבד, אלא גישה חמפית של "נושאים ונותנים" לאוכלוסיה והשתמש בעוד מרכיב

השר ה. לנדאו:

אחד: חופש פוליטי - וינהלו את העניינים מבחינה מדינית, האנשים - בעזרת הנושאים והנותנים באופן חפשי לגמרי וזה יהיה בנוסח הביקור של סונדרס - שינהלו את העניינים בעזה כך...

ואז ניקלע למצב מסוכן וקארטר הדגיש פעמיים את הביטוי , Political freedom ו"נושאים ונותנים". והוסיף: "מעבר חפשי בין אל-עריש ועזה.".

עלינו לתת את הדעת על ענין זה ולהדגיש גם מה שאמרנו והחלטנו הבוקר: נפט, שלבים ושגרירים - וגם ענין עזה - וכל הכרוך בכך - בכל אלה צריך לנקוט עמדה ברורה ולתת תשובה.

רבותי, איננו יכולים לפעול בניגוד לקמפ-דייויד כי זה לא יעבוד ולא יפעל כך. כי איזה מצב נוצר אז: הכדור בידי מצרים ובמידה מסויימת בידי ארה"ב ואיננו מודאג מכך שהוא בידי משלחת ארה"ב והסו"ם הזה לא ייפסק לדעתי . הם מכוונים את הבהלה והחרדה, כדי להשיג את אשר הם רוצים. ואין גבול להכתבה שלהם. וזה הזמן לעצור בעדם ואפשר לעצור בעדם בלא כל חשש.

מכאן - רשמה ל. דרוקר.

השר ח. לנדאו (עד כאן רשמה מ.י. מכאן ל.ד.)

אדוני ראש הממשלה, אני מציע שבפגישה שתהיה איתם יהיו שתי התשובות שלנו, בהן יש לחזור על מה שאמרנו הלילה והבוקר, באשר לעזה וכו', בצורה הברורה והמפורשת, ואז יווצר מצב שהם יחליטו האם ללכת למצרים או לא, אבל הענין יהיה עתה בין ארה"ב ומצרים, כשיש לראות את העמדה שלנו כמסוכמת.

אני מציע שלא תהיה אל קרטר שום פניה לפגישה. אני מציע שלא ליזום פגישה איתו כדי להבהיר כאילו, לאן אנו הולכים. אני מציע שתבוא פניה מצידם לנסות לערוך פגישת סיכום מסויימת כדי לראות לאן אנו מתקדמים, ואז, לאחר פגישה איתם, אפשר יהיה למסור גם לו את אותו סיכום. יש זמן, צריך להתקדם לאט לאט ולא למהר ולהיות תחת איומים.

<u>השר ג. פת</u> : הכביש בין ירושלים לבין שדה התעופה סגור, מודיעים ברדיו שהנשיא יוצא בשעה 1530 , אולי אפשר לדעת איפה אנו עומדים?

<u>תא"ל א. פורן</u> : הוא לא יוצא ב-1530.

<u>רה"מ מ. בגין</u> : בינתיים וואנס אמר, כי הם עצמם לא יודעים מתי הנשיא עוזב, אז הכביש סגור..

<u>תא"ל א. פורן</u> : לאחר שהנשיא יגמור את הארוחה, הוא מתכנן לנסוע למלון להתייעצות, ושם יחליטו הכל.

השר י. מודעי : אדוני ראש הממשלה, מתוך בחינת הדברים, נראה שלא כולנו יודעים מה קורה לנו. אני רוצה לחזור על כך בקול רם ואולי עייף מהלילה: אנו מנסים לתאם עמדות עם ארה"ב, מתאמים עמדה, הם נוסעים למצרים, משנים עמדה, חוזרים הנה, שוב מתאמים עמדה, שוב הם נוסעים למצרים ומשנים עמדה וחוזרים ומסבירים את המצרים ואנו שוב מתאמים עמדה, וכך, עפ"י ידיעתי בטורים מתכנסים במתמטיקה, פרוש הדבר, שזה יגמר כאשר נקבל את העמדה המצרית. אמנם גם על המתמטיקה אפשר להתווכח. אבל אני רוצה לתת דוגמא מה קורה לנו:

להערה שהעיר שר החוץ בהקשר לשלבים ועזה - מה החליטה הממשלה? הממשלה החליטה שהיא מאשרת את עקרון השלבים, אבל מול זה המצרים צריכים להסכים להחלפת שגרירים עקרון השלבים, מול או לא מול, החלפת שגרירים. מה בא שר החוץ להציע בשמו של וואנס?

השר מ. דיין : אני לא הבאתי שום הצעה, לא בשמי ולא בשם וואנס. כולנו שמענו באנגלית פשוטה מה הנשיא אמר בישיבה איתנו :"כדי שאוכל לברר עם סאדאת את ענין השגרירים, אתם צריכים לומר לי את תכנית השלבים".

השר י. מודעי : היא הנותנת, הרי אמרתי נכון.

השר מ. דיין : כן, אבל במקום לומר ששר החוץ אמר, נשיא ארה"ב ישב איתנו הבוקר ואפשר לומר מה הוא אמר, ואפשר לענות לו מה שאנו רוצים : יש לנו עקרון, תשיב לו תשובה עקרונית. באשר למה שאני אמרתי, האם אין חובה

השר מ. דיין

עלי, עליך ועל כל אחד מאיתנו, להבהיר מדי פעם את המצב? אז זה מה שעשיתי.

<u>השר י. מודעי</u> : וזאת גם אני מבקש - להבהיר את עמדתנו בנושא השלבים. עד כמה שאני מבין, החלטנו להודיע עכשיו על הסכמתנו לשלבים, כדי שתוכל המשלחת האמריקאית להודיע זאת גם למצרים ואנו נוכל מהם לקבל את ענין השגרירים. כך הבינותי את הנוסחה. עכשיו בא קרטר ואומר : "כדי שאוכל להביא זאת לסאדאת, אתם צריכים לתת לי גבולות לשלבים". בענין זה אין החלטת ממשלה, ואני מציע בנקודה זו גם לא לסטות מהחלטתנו הלילה.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * *

* *

* , מה היתה הצעת הצוות שלהם ומה היו טענות שר החוץ האמריקאי היום, מה הוא אמר ? הצעות הצוות שלהם היו :"אנו נקנה נפט מהמצרים ונתחייב לספק לכם אותו לתקופות ארוכות". הבוקר שר החוץ שלהם אמר :"המצרים לא מתחייבים למכור נפט לתקופות ארוכות ". אז איך אנו יכולים לקבל פעם אחת הצעה כזו, ואח"כ , הנמקה הפוכה ממנה?

זה מביא אותי לשאלת עזה - בשאלת עזה אני רוצה לומר כי בשבילי הנוסחה ברורה, ולא מהיום, אלא מאז מלון מדיסון, מה בעצם רוצה סאדאת להשיג כאן.

<u>השר ש. תמיר</u> : היא ברורה עוד מקודם.

<u>השר י. מודעי</u> : לי זה התברר אז, כי קודם, בכל זאת

השר י. מודעי

חשבתי שיש רצון כנה ולא נסיון לכבוש מדי פעם יותר ויותר, לפי מצבים מזדמנים. מכל מקום, לפי המצב שמצטייר עתה, הפורמולה היא פשוטה : לקבל את אל-עריש, בזמן מוקדם ככל האפשר להגיע לגבול הבינלאומי, לקבל משרד קישור בעזה, ואז כל העולם יראה כי יש פה ממשלה מצרית. זו המגמה שלהם, אם אתה קורא זאת מבחינתם, כשהם לוחצים מכל הכיוונים להשיג רצף שלהם, כאשר בסיטואציה הפוליטית של היום, הם עוד מפקפקים - מה יש לנו עוד להפסד? ומה שהם עומדים על כך יותר בתוקף ולוחצים, אצלי מתעורר החשש, שבעזה תתחיל המדינה הפלשתינאית, לא ביהודה ושומרון.

<u>רה"מ מ. בגין</u> : מה שלא יהיה, סאדאת רוצה דריסת רגל בשביל עצמו, גם בעזה וגם ביהודה ושומרון - זה הפרוש המרחיק לכת יותר .

<u>השר י. מודעי</u> : נדמה לי שזה לא מתקבל על הדעת בשום דרך של מו"מ. אגב, עם כל הכבוד לנשיא ארה"ב היושב איתנו, לפי הנושאים שעסקנו בהם ביממה זו עוד פעם ועוד פעם, זה לא מו"מ, זו מלחמת התשה . לכן אני מציע שנאמר : "אדוני הנשיא, אתה לא יכול לקבל מה שהחלטנו, זו עמדת ממשלת ישראל. חשוב מאוד לנו להיות מתואמים עם עמדת ארה"ב, אבל אנו מאמינים, אדוני הנשיא, שאתה לוחץ בכיוון לא נכון, כי פה הגעת לגבול". כל עוד לא נאמר זאת, הם ישבו כאן וילחצו וילחצו, ויעלו פורמולות מוגזמות בשם מצרים (אפילו בלי התייעצות איתם) ויעלו הצעות מאוד מפתות לגבינו מצידם. אגב, אני שמתי לב איך הנשיא עסק בכל מיני התחומים שיש להם חשיבות רבה בשבילנו, אבל חשיבותם היא לא עד כדי כך כדי לרכך אותנו בתחומים שהם שאלת חיים. כי מה יהיה לנו מזה שנקבל תמיכה כלכלית גדולה ונשק, אך

השר י. מודעי

בכנים הנה אוייב שהוא אוייב נפשנו. מה יהיה לנו מזה, איזה אושר?

לכן, לסדר הדיון - נתקבלו בממשלה
החלטות הלילה, אחרי עיון חוזר ונשנה. זו לא היתה הפעם היחידה.
חלק קיבלנו וחזרנו וקיבלנו בדיונים חוזרים. ההחלטות נתקבלו
לאחר שהיה ידוע לנו מה האמריקאים חושבים. במקום שיכולנו לגלות
גמישויות, גילינו גמישויות. יש לשים באיזה מקום גבול. אינני
רואה טעם להמשיך ולדון עתה בנושאים אלה. אני מציע פסק זמן.
במשך שבוע ימים נשמור על ההחלטות האלה ונראה האם באות הצעות
נגדיות.
אני גם לא סבור שזה נכון מצידנו
לשבת כאן ולהמתין להתייעצות של צוות הנשיא.

השר מ. דיין: זו לא שאלה של המתנה להתייעצות לצוות
הנשיא. וואנס ביקש קודם לכנס
ההתייעצות ואנו ביקשנו שהוא ימתין לאחר ישיבת הממשלה.

השר י. מודעי: אני מציע שהממשלה תשוב ותאשר את
ההחלטות מהלילה, וואנס יוזמן
לכאן וזה ידווח לו.

השר א. שוסטק: אני מצטרף לדברי ראש הממשלה שצריך
לעשות סוף לדיונים. איפה שהוא
אנו צריכים לעמוד.

השר י. מודעי: אני רשמתי לי פה סדרה של הצעות

השר י. מודעי

בכל הנושאים שהעלה שר החוץ ואולי כדאי שנחזור ונדון עליהם בעתיד. אני לא מעלה אותם עכשיו, כי אני חושב שכל סטייה מההחלטות עכשיו, היא לא נכונה . אני אומר זאת משום שאין שום קושי למצוא הצעות ונוסחאות חדשות ללכת לכיוון המצרים בצורה של ויתור מצידנו, השאלה היא האם נבון והאם מותר לנו לעשות זאת עכשיו.

<u>השר א. שוסטק</u>: השאלה היא על איזה עניינים אנו יכולים להגיד עכשיו "לא", "יותר לא"?

יש כמה נושאים : עזה, קציני קישור מצריים בעזה, שגרירים ונפט. אני רוצה לדבר בכנות ולענין - אני חושב שעל כל הנושאים האלה יחד, אנו לא יכולים לומר רק את ה"לאו" ולהפסיק את כל המו"מ ואת כל הנסיעה הזו ב"לאו" כזה. יש דברים שאנו יכולים לעמוד עליהם ולהסביר להם.

אם אני מדבר על דעת הקהל בארה"ב - ענין השגרירים זה קייס, שאנו יכולים בשקט גמור לעמוד , להסביר ולהגיד "לא" בענין הזה, וזה בעצם הדבר היחיד שסאדאת צריך לתת, לאחר שהוא דרש מה שדרש מאיתנו. על זה צריך להגיד "לא" כדי שכולם יבינו זאת. האמריקאים גם הם אמרו שזה צריך להיות בדרך של יחסים נורמאליים.

בענין הנפט - בענין זה אנו צריכים להגיד שאנו רוצים התחייבות מהמצרים בענין מכירת הנפט לנו. לא חשוב לי כמויות קבועות והתחייבות שנתית. אבל בפרינציפ הזה שאנו בלתי נפגעים כאן, אנו רוצים התחייבות. זה גם כן קייס שאנו יכולים להגן עליו. אני רוצה לקבל ממנו התחייבות למכור לנו נפט. זהו הסכם שלום עם יחסים נורמאליים , קשרי מסחר

חשר י. מודעי

וכלכלה .

אלה הם שני דברים שבהם אנו חזקים מאוד. אם הנשיא יסע לאחר שאנו נאמר בענין הזה "לא", אנו יכולים לעשות זאת. כולם יהיו לצידנו.

בענין עזה, שמעתי מה שאמר הנשיא והנקודה הזו ממש מוכרת ברוחה. הוא לא טוען אלא טענה אחת : החשש הוא שאנו לא נאפשר לאנשי המקום, פיזית, לטפל בענין האוטונומיה. זה חשד שאנו חשודים בו - שאמנם אנו כלפי חוץ מוכנים לאוטונומיה בעזה, אבל בפועל אנו נכשיל זאת, ואנו לא כל כך חזקים בטעון שלנו כדי להוכיח שזה לא נכון. מותר להם לחשוד בנו וזו נקודה מאוד רגישה. אנו אמרנו אתמול כי אנו מוכנים, בזמן המו"מ עם מצרים, לטפל בענין האוטונומיה בעזה. אנו מוכנים, אבל אני שואל בקול רם :"מהי הסכנה אם נאמר היום לנשיא ארה"ב - אמרנו לך שנהיה מוכנים לדון בעניני האוטונומיה בזמן המו"מ, כולל בנושא קציני הקישור...."

השר א. שרון : זה אומר מדינה פלשתינאית בעוד חודש,

השר א. שוסטק : אל נגזים.

השר א. שרון : אתם לא מכירים את רצועת-עזה.

השר א. שוסטק : אנו אומרים, "לא," כי אותה בעיה של קציני הקישור, קשורה בענין הדיון על האוטונומיה בעזה, ואנו נדון בזה יחד בזמן שתעלה השאלה

השר א. שוסטק

בעצם המו"מ. כרגע הבעיה היא ההסכם. נחתום על ההסכם, וברגע שיהיה מו"מ על האוטונומיה בעזה, נדון על הענין הזה. אינני רואה פה סכנה גדולה לעומת הסכנה שאני רואה אם לא ניתן תשובה. יש פה בעיה של אי בטחון בזה שאנו נאפשר את האוטונומיה, אז על זה חייבים לתת תשובה.

<u>רה"מ מ. בגין</u> : כאן נתנו תשובה שהיא עקרונית מופלגה וחיובית - שבאשר לעזה והאפשרות להנהיג שם אוטונומיה לפני יהודה ושומרון, נהיה מוכנים לדון בענין זה בזמן המו"מ שיפתח .

(מכאן רשמה מ.י.)

המשך דברי רה"מ מ. בגין: לפני כן רשמה ל. דרוקר.
מכאן - מיתקה יפה.

עכשיו אני רוצה לומר לך מדוע אני רואה בזה שאלה עקרונית ואולי גורלית. כל מדיניותנו יש לה טעם בעיני - בתנאי אחד: לארץ-ישראל לא ייכנס שום כוח זר. זה כל הטעם. איננו רוצים כוח זר בארץ ישראל המערבית ולא נעביר גבול בתוכה. אנו ויתרנו על סיני והרב גורן אמר שסיני זה לא ארץ-ישראל. הוא נלחם גם עם אנשיו. נכון, על הכל חבל, אבל הקרבנו קרבן, לרבות הישובים, שאני כואב על כך עשרים וארבע שעות ביממה, אבל כוח זר כלשהו בתוך ישראל - זאת לא.

אם כן, בקמפ-דייוויד הסכמנו לזה. לאוטונומיה וקשרים הסכמנו. וכי מה יעשו המצרים בעזה? מה יש להם לעשות בארץ-ישראל? איזו זכות יש להם שם? הם יהפכו את הרצועה הזאת להר-געש. ואלה ההוראות וכך הם מדברים, שזה הצעד הראשון לעצמאות לפלשתינאים. אבל אם התחילות להכניס - אזי תצטרך להוסיף ולהכניס ועתה זו משלחת של ששה אנשים ואחר-כך יבואו עוד שנים או שלושה ואחר ישלחו אותם גם ליו"ש. הם ידברו עם ראש עירית שכם ולנו יאמרו: מה אכפת לכם, כי הרי הסכמתם לנהל אתם מו"מ? - ועל כן הוא מדבר על כך ברגש כזה.

שוסטקו לא הצעתי להסכים עתה, והייתי ער לניסוח של ההחלטה שאמר: "We shall consider", כאשר הענין הזה יהיה וזה בשביל לתת תשובה שבענין זה הוא לא יכול לומר שלא קיבל סיוע. אנו אומרים לו שגם זה יהיה ב "Consider" ואנו עוד לא אמרנו שמסכימים אנו לזה.

<u>השר א. שרון:</u> בשום מחיר שבעולם - לא!

<u>רה"ם מ. בגין:</u> אני יודע שקציני קישור, כאשר מדובר בענין משטרה - מדובר לא על צד אחד אלא על ירדן, ישראל ומצרים ; ומי יאמר שבזמן הקונסידרציה של ענין קציני הקישור בעזה - שיהיו אז מצרים בלבד שם? אולי יהיה זה דוגמת קציני קישור במשטרה וזו גם כן יכולה להיות דוגמא בענין האוטונומיה? ואז - אינני מוסר למצרים ענין זה - אלא זה יהיה יחד. ואם האמריקאים יאמרו שהם רוצים להיות משגיחים שאינם מזיקים חלילה לאוטונומיה - אזי - בבקשה. עכשיו אני מוציא אותם, אבל אז נוכל לדון על דבר משותף.

לוחץ עלי שזו נקודה חלשה קצת שלנו -

<u>השר א. שרון:</u> היא הכי חזקה שיש לנו!

<u>רה"ם מ. בגין:</u> אינני מאמין שאתם רוצים לתת להם אפשרות אוטונומיה. אני התחייבתי לאפשר להם זאת.

<u>השר א. שרון:</u> אנו התחייבנו.

<u>השר ג. פת:</u> אני חושב שרוב החברים בממשלה מרגישים זאת היום, שאנו כאן המארחים ואיננו יודעים מה הולך והאורחים שלנו מסתובבים והם גם כן אינם יודעים מה הולך. מוכרחים להכניס את הענין לאיזו שבלונה - אם יש או אין התייעצויות. אמרתי זאת בקול. הבאנו למרחב אווירי סגור וכבישים סגורים ואיננו יודעים אם הנשיא של ארה"ב כן נוסע או לא נוסע. יושבת ממשלה וראש-ממשלה וכל אחד יוצא ונכנס וצריך להכניס זאת לסדר מסויים. מה קורה כאן? - ואנו מחכה לטלפון וכו' וכו' - -

השר ע. ויצמן: (נכנס לישיבה) אני נפגש עם בראון בשעה 4. בינתיים - אכלנו יחד ובדקתי כמה דברים אתו.

השר ג. פת: אנחנו המארחים כאן ואנו מתנהלים כאילו זה לא נוגע לנו - כל העניין הזה. אני חושב שראש-הממשלה או מישהו אחר צריך לקחת את העניינים בידיים. לא יתכן כך.

רה"מ מ. בגין: הם נמצאים בידיים נאמנות.

השר ג. פת: עובדה שיושבים ואיש אינו יודע מה סדר-היום.

רה"מ מ. בגין: הם מתייעצים. יש להם זכות וגם לנו יש זכות להתייעץ.

השר ג. פת: אפשר לדבר כאן בלי להיות מלווה על-ידי מקהלה?! אני חושב שזה לא בריא. יושב כאן נשיא ארה"ב וזה אינו סתם ילד ואנו נותנים לו לצאת מהכנסת וללכת למלון להתייעץ. היכן סדר היום עד אשר הוא יוצא? והרי הוא הוזמן גם על-ידינו והזמנו אותו לבוא הנה? אם אנו רוצים - בבקשה, אעביר את רשות הדבור לסגן ראש-הממשלה, כי בלאו הכי איש אינו מקשיב כאן לדברי רעהו.

רה"מ מ.בגין: אתה גמרת?

השר ג. פת: אני אומר בקול רם מה שכל שר אומר בשקט. לא שומעים ולא מאזינים, וכך זה מתגלגל, זו הרגשה שלנו, ואני חושב שזה לא מכובד. ישבנו היום עם נשיא ארה"ב. הוא אמר שיש לו כמה בעיות. כל אחד נתפס בעמדות שלו ולועס אותן ללא סוף.

מ/שלם - 12.3.79.

השר ג. פת:

היתה התפתחות מסויימת. ישבנו עם נשיא ארה"ב והוא דיבר אתנו על "Free access" של המשלחות ולא על ה-"Liaison". האם מוכנים או לא מוכנים לתת זאת. אנו מדברים על שלוש משלחות שירכיבו את המנגנון שיטפל באוטונומיה - ישראל, מצרים וארה"ב. שישא ויתן. אנו מוכנים לתת להם "Free access". אולי זה יספק אותם? בואו נכתב פורמולה כזאת; או פורמולה של נפט - שעל כך נשיא ארה"ב אומר שאין התקשרות לטווח ארוך והכל - לשנה אחת בלבד. באיראן קנו ארבעה או חמשה מיליון טון על בסיס שנתי. אולי אפשר למצוא פורמולה שבעקרון תביע את נכונותנו לרכוש נפט במצרים וזה יעבור דרך חברה אפריקאית. אנו מתחילים להתהפך תחת כל-מיני התגובות של פגיעה בנו ולא פגיעה בנו ואני חושש מאד, שאנו עומדים להחמיץ הזדמנות של לפחות יציאה מהענין בכבוד ואיננו מדברים כבר עתה על שלום.

לכן, יש לי טעם רע בפה. אני לא יודע מה אני עושה בשעה 6 ונשיא ארה"ב גם הוא איננו יודע. וראש-ממשלת-ישראל לא יודע מה האג'נדה לשעה שש.

<u>רה"מ מ. בגין:</u> גדעון, אני רוצה לשאול אותך: אולי אנו יכולים לעשות יותר ולא עשינו בענין זה? - שר החוץ הציע לזמן התייעצות שלנו וצריך היה להודיע לאמריקאים שאנו רוצים לשבת לבדנו משעה 1.30. הלכנו והודענו לו על כך. והם זימנו התייעצות. היות והם רואים בזה מצוות נשיא ארה"ב להתייעץ עמו - אזי הם עושים זאת ולא קבלנו ידיעה מתי ואם הנשיא עומד לצאת ללוד. אני יכול לטלפן ולשאול אותו אם הוא יצא ומתי?

<u>השר ג. פת:</u> אבל יכולים אנו לקיים דיון.

<u>רה"מ מ. בגין</u>: האם היה זה מכובד? איני יכול לעשות זאת. קבלנו תשובה מהאמריקאים. אנו מתייעצים ויש בינינו חילוקי-דעות ואנו מבררים זאת. כאשר יהיה בירור והכרעה אזי יכריעו החברים כאן. אני חושב שהנשיא קארטר לא הציע שום ביטול של שום משלחת, אלא מה שכתוב כאן ואנחנו הצענו משלחת אז בדלת האחורית שפירושו - "ליאזון" - קציני קישור.

הממשלה קבלה החלטות לפנות בוקר ומשום ששוחחנו עם נשיא ארה"ב והוא אמר לנו שיהיה קשה למכור למצרים זאת ובענין אחד הוא קשור באופן אישי ובענין אחר - הוא חושש, אזי במשך שש שעות - צריך לשנות את החלטות שלנו? מדוע! מה קרה, וכי החלטנו בקלות דעת את החלטותינו? קבלנו החלטות חשובות מאד שהוא אמר שזה "ג'ברוס" ו-"פתקאסינג" - אז מה אם עומדים אנו על עקרונותינו ועמדותינו כפי שקבלנו אותם?

<u>השר ג. פת</u>: אם כך - נקיים את הדיון על כל סעיף וסעיף.

<u>רה"מ מ. בגין</u>: בסדר.

<u>השר א. אבו-חצירה</u>: אני רוצה להציע הצעה והערה ברשות ראש-הממשלה. אני חושב שכרגע, 30 איש מטעם ממשלת ישראל לא יכולים לנהל מו"מ. אנו נמצאים ברגע בו כולנו אמנם התגברנו על עייפותנו ועברנו נקודת משבר, אבל לפורום גדול זה לא ניתן לנהל את המו"מ. אני חושב שראש-הממשלה מצד אחד, כפי שהציע שר התעשית - ייזום שיחה בארבע עיניים עם הנשיא קארטר. שר החוץ ייזום שיחה עם ואנס בארבע עיניים ושר הבטחון - קבע כבר פגישה עם בראון בארבע-עיניים. צריך לומר בארבע עיניים היכן הקו האדום שלנו בנקודות אלה ולהתחיל לנהל את השיחה אתם ואז יכול להיות שבשעה מסויימת בלילה יחליט

השר א. אבו-חצירה:

ראש-הממשלה לאחר שהבהיר לנשיא ארה"ב וזה הבהיר לו - שצריך להתכנס ואז תתכנס הממשלה. עכשיו אנו נמצאים בתהליך שכאילו צריך לדון מחדש - ואין על מה.

הצעתי היא שהענין הזה יילקח על-ידי ראש-הממשלה בכיוון זה וכך יוביל זאת.

הערה שניה: ברשות ראש-הממשלה, אם כי אין זו הצעה לסדר, אבקש להעיר: אם תתקבל הצעתי וראש-הממשלה ישוחח עם הנשיא קארטר והשר דיין עם ואנס וכו' - בענין זה של עזה, אולי כדאי שהיות והסכמנו לועדה משותפת - למו"מ על האוטונומיה, שאם זה יהיה - שהועדה המשותפת המצרית-ישראלית לשיחות המו"מ על האוטונומיה תשב בעזה.

<u>השר א. שרון</u>: אני רוצה לומר מראש, שאינני חושב שהממשלה עייפה ואף אחד אינו עייף וכל אחד הספיק לנוח. לפי דעתי אין שום דבר שמתרחש ברגע - לא גורלי ולא מתוך הרגשת -עייפות, אלא אולי ישנה קצת חולשת-דעת. אבל לא חולשה, בשום פנים ואופן. אין שום סיבה לכך.

לפני מספר ימים חזר ראש-הממשלה מארה"ב לאחר מו"מ שנמשך כמה ימים, בו הגיע לתיאום והחלטה אמריקאית-ישראלית משותפת ולא היתה החלטה ישראלית זו, אלא אמריקאית-ישראלית משותפת. את ההחלטה הזאת יצא הנשיא קארטר להביא למצרים.

ולנו לא קשה לתאר מה ארע במצרים. האמריקאים נסוגו מעמדתם וזה בדיוק מה שקרה, מהדברים שסיכמו עם ראש-הממשלה ותאמו מחדש עמדותיהם עם מצרים. שמענו את עמדותיהם. אתמול בלילה ישבה הממשלה ודנה וסיכמה.

האמריקאים לא הפעילו כל לחץ על המצרים, מתקבל על הדעת שהם פנו אליהם ולפי דעתי - לא הופעל עליהם כל לחץ, הם כולם

מה/שלט - 12.3.79. ס

השר א. שרון:

יושבים כאן ולא הפעילו עליהם כל לחץ ובעצם לא השתנה דבר. מה קרה?
- שום דבר לא קרה. הם באו מסצרים והסבירו את הקשיים שיש להם.
עשתה הממשלה מאמץ ותמרנה ומצאה ניסוח פה ושם וניסתה להוציא עוקץ
וסיכסה ומאותו רגע לא קרה דבר.

זה שמשלחות יושבות ודואגות - בזה אין שום דבר
רע. סדר-היום גדוש, והוא ישב בבוקר עם הממשלה - הופיע בכנסת,
העיר שם הערה מיותרת. גם זה דבר שלא היה צריך לקרות. אחר-כך ישב עם
ועדת חו"ב והוא עתה אורח של יו"ר הכנסת בבית זה.

איש מאתנו לא חייב לשאול אותו ולא שום דבר דומה
כמקובל - וזה המוסד שיו"ר הכנסת עומד בראשו. על כן, הכביש סגור או
לא-סגור ואין שום פאניקה ציבורית ושם דבר לא מתרחש.

ישנה החלטה. שום דבר לא קרה. זו היתה החלטה
טובה. צריך לקיים מפגש זה כיצד לסכם מה מתרחש עד עתה. אינני מציע
לצאת מהכלים.הכל נמצא תחת שליטה. זה שהר אינו יודע מה יעשה בשעה 6
- אז אינו יודע.. הוא ימצא מה לעשות.

לגבי הנקודות עצמן: ישנן שלוש בעיות: בעיית
הנפט, - בה הבענו עמדתנו בצורה ברורה ונתקבלה החלטה אחרי דיון ממושך
בלילה. הכל התקבל אחר הצבעות.

נתעוררה בעיית עזה ולפי דעתי - הרחקנו כאן והסכמנו
שעזה תיכנס לממשר האוטונומיה מוקדם יותר, בסידה וניתן הדבר, או
שנשקול אפשרות כזאת.

העלינו נושא קציני-הקישור ואני שולל זאת מכל
וכל.

בקשר למשלחת: אתאר מה יקרה אתה: אני אסנם
קבלתי הערה ואולי היתה נכונה משר החוץ, אחר הדיון -כשהוא אמר לי:
מדוע אתה מעלה נושא זה, כי זה כתוב בהסכמים אצלנו ונאמר שיצטרכו
לקבל אשרה.

<u>השר ס. דיין</u>: לא בסשלחת. הנשיא קארטר אמר לא פחות ולא יותר, בבלייר-האוז את הדבר. אנו, אנשי המשלחת בראשותי שסעבר סכנו שתהיה תנועה חפשית בין אל־עריש ועזה. אז אני ביקשתי את האנקס והראיתי לראש-הממשלה ואמרתי שאנו דנו על כך והסכמנו על זה עם המצרים וזה אחד הנושאים שהם לא ערערו עליו. ונושא מסוכם זה מסדיר את התנועה בין אל-עריש ועזה - שיהיה שם צ'ק-פוסט ויינהגו לפי אשרות-כניסה, לפי חוקי אותה ארץ - והם לא ערערו על כך. לכן, לא מדובר על תנועה חפשית, אלא שמי שרוצה להיכנס לעזה - שהמצרים אינם מכירים בה כחלק סמדינת-ישראל - צריך לעבור צ'ק-פוסט. יהיו שם כחות צה"ל ונבהג לפי חוק מדינת-ישראל, כאשר ירצו להיכנס לעזה.

הצעתי לאריק, שכאשר פרש בדבריו, בעקבות דברי הנשיא -לאמר לנשיא שאם מדברים על תנועה חפשית - אזי בבקשה; אם להם יש או צריכה להיות תנועה חפשית לישראל - אזי לנו צריכה להיות תנועה חפשית בסיני.

אמרתי לו שיש בענין זה הסכם ולא צריך לנגוע בזה. אבל זה לא שייך לענין המשלחת.

<u>השר א. שרון</u>: טוב שהממשלה יודעת מה מסוכם.

אני רוצה לתאר את המשלחת - מה יקרה אתה. נניח שבאה משלחת ואפילו תהיה זו כזאת שתבקש אשרת-כניסה. היא תיכנס לעזה ותשב שם קבע. היא נכנסת ברשות ובזה עברה מחסום שלנו והטביעו לה חותמת ויכולה היא לשבת שבועות וחודשים וכך תהפוך להיות למעשה משלחת של קציני-קישור. וזה יהיה הממסד בעצמו. אנו לא נרצה לפגוע בהם, כי זו תהיה בעיה אחת שעלולה לפגוע במכלול היחסים שמתפתחים עם מצרים. על כן, זה אומר שיהיו קציני קישור ולא משלחת וזו לא בעיה קלה .

השר א. שרון:

ישנם כאן מעט חברים המכירים את רצועת-עזה. ואילו מכירים היו אותה - היו מבינים מה זאת אומרת - משלחת מצרית בעזה. זה לא יהודה ושומרון המשתרעת על שטחים נרחבים, אלא דבר קטן מאד. זה דבר קטן ביותר וביום אחד זה יכול לעורר סערה ולשלהב את הדמיון. על כן לא אתן ידי בשום פנים ואופן לקציני קישור ושום משלחת אחרת שתהיה שם.

השר ע. ויצמן: אתה רואה כל הזמן נגד עיניך את רשאד-אשאווה...

השר א. שרון: למזל כולנו רשאד אשוואה רואה גם אותי כל הזמן נגד עיניו.

קבלנו החלטה ברורה לחלוטין - שבנושא שלבים ושגרירים - לא צריך להיות שום שינוי.

אתמול אמרתי שאם אחרי קבלת החלטותינו של אתמול - יקבלו המצרים אותן - אני בהחלט , בניגוד לדברי בורג, בעד מכלול ההצעות. אילו קבלו המצרים עמדותינו אתמול - הייתי בעד קיצור התהליך. אני בכל מקרה מציע לקיים בהקדם את הדיון בנושא האוטונומיה ונהיה מוכנים. יכול להיות שיהיו גם שינויים.

אני מציע בשקט, ובלי שום יציאה מהכלים לחזור ולומר לאמריקאים שהחלטנו בלילה החלטה וזו עמדתנו ועם כל הכבוד - אין לנו מה להוסיף על זה דבר. לא השתנה אצלנו שום דבר. הם לא באו ואמרו לנו שהמצרים קבלו חלק מהדברים. הם פשוט לא קבלו, אלא הכבידו לגם וזה המצב.

אחרי כן רשמה ל. דרוקר.

<u>השר ש. ארליך</u> : אני רוצה להעיר הערה והצעה :
אני הגעתי למסקנה כי ככל שהמשלחת
תקדים לצאת, כן ייטב לנו. לדעתי, המצב שקיים עכשיו רק פוגע,
ואני לא רוצה עכשיו להפליג - מה תהיה התועלת בהמשך פגיעה
במשלחת, לכן , ככל שהיא תקדים לצאת, יצטמצמו בינינו לבין
האמריקאים אי ההבנות, הרוגז והכעס.
אני אייתי מוכן להרחיק לכת ולומר,
שגם אם יש דברים שיש בידינו לוותר בהם כדי להתקרב אליהם, אסור
לנו לעשות זאת עכשיו.

<u>השר א. שרון</u> : במה אפשר להתקרב עוד? אנו צמודים
אליהם עכשיו.

<u>השר ש. ארליך</u> : גם אם יש על מה לוותר, לא היום.
אני מוכן להגיד גם על מה אני
רואה אפשרות לוותר - לא על עזה, לא על השגרירים, אבל בעניין
הנפט, לדעתי, אפשר להגיע לפשרה, אבל לא היום. כי כל ויתור
היום לא ישפיע בשום דבר, כי לא תספק מה שהם מבקשים. לכן אני
נגד המשך השיחות האלה, כשהמשלחת נפגעת והנשיא נפגע - אני חושש
שאלה הן תוצאות הביקור הזה, ואנו צריכים להמנע מלפגוע בנשיא
ארה"ב.
אני מציע שתתקיים שיחה אחת, עם
משלחת מצומצמת של לא יותר מ-3 אנשים : ראש הממשלה, שר החוץ
ושר הבטחון, כדי שהבושה לא תהיה פומבית. כשהנטייה צ"ל להקטין
אותה עד כמה שאפשר.
לכן אני מציע לא להכנס לנושאים

השר ש. ארליך

היום. כל מה שנציע היום לא יספק. עצם העובדה שוואנס לא נסע לקהיר והוא מדבר בשם המצרים, גם זה מוכיח משהו. כדאי שאנו הפעם נקפיד, למרות שכולנו בעד שלום, על ויתורים אפשריים מקסימאליים. מה עוד, שהסתבר לנו מנסיוננו, כי לאחר שהאמריקאים גמרו איתנו, כפי שהיה בוושינגטון, למחרת הם מתקשרים למצרים, והמילה האחרונה היא של המצרים. ראש הממשלה חזר מוושינגטון עם הסכם מלא, כשהוא אמר שאם המצרים לא יקבלו זאת, בינינו לבין ארה"ב הענין סגור. אבל במציאות, מסתבר, שהדבר הפוך.

לכן אני חוזר להצעתי שתואמת את הצעת שר הדתות : לא להחליט דבר היום. החלטנו בלילה. אם צריך לשנות משהו, נשנה בעוד שבוע, שבועיים. עכשיו יש לדאוג לסיים את הביקור בצורה המכובדת והפחות מזיקה מבחינת הפגיעה.

<u>השר ד. לוי :</u> אני תמיד בעד התייעצות, אבל אני חושש שאנו יצרנו כאן התייעצות שהיא לחץ עצמי. עוד לא היה תקדים כזה שיושבים לילה שלם, מלבנים בעיות, כל הנימוקים נשמעו, הוחלט מה שהוחלט, הודענו לצד השני על החלטתנו, ובאים לאחר מכן, בטרם תשב הועדה שלנו, ואומרים : בואו להתייעצות שוב. אני חושב שזה משום מריטת עצבים וגילוי של תכונה שאינה משתלמת כי היא אינה מצביעה על כך שההחלטה היא החלטה. האם אנו חוששים לומר לאמריקאים שהחלטותינו אלה הן ההחלטות? האם אנו מתכוונים לומר : אנו אמנם החלטנו, אבל תמתינו, נתייעץ האם החלטותינו תקפות, האם ניתן להגשים אותן או לשחק בהן? זה לא רציני. אני אומר את אשר עם ליבי.

השר ד. לוי

מה עוד, שברגע זה, אין לנו בכלל אינפורמציה כל שהיא, האם הם יעבירו את ההחלטות שלנו לצד השני, למצרים ? אם וואנס לא נסע, האם יש איזה איזה שדר משם? האם הם גיתחו מה במקום? כל זמן שאין לנו אינפורמציה כזו, אני חושב שההתייעצות היתה מיותרת ומחלישה את עמדתנו, ועלינו לחזור על ההחלטות שלנו. יש החלטות. אלא אם כן חברי הממשלה מבקשים, ביוזמתם, ריביזיה מהן. זה לגיטימי, אבל צריך לדעת אם יש בקשה כזו. אם אין בקשה כזו , יש לדרוש מהצד השני לנסוע עם ההחלטות הללו, ואני רוצה לדעת מה בא מול זה, מהצד המצרי. זה לא יכול להיות שהם יבואו כך סתם ויגידו :"אמנם החלטתם, שמענו, אבל אנו רוצים שתשנו את ההחלטות.". לשנות את מה? נהוג בממשלה שמגישים נייר ועליו הצעות להחלטה. גם על פי השיטה המקובלת במו"מ, מקבלים הצעות מפה ומשם ומגישים נייר עם הצעות להחלטה, שאליו מתיחסים במלוא הרצינות, אבל כאן אין נייר כזה. לכן אני חושב שככל שנקדים לסיים את ההתייעצות המיותרת הזו, כן ייטב.

יש לקיים את החלטות הממשלה, ושועדת השרים לעניני בטחון תשב עם המשלחת האמריקאית ותסיים את הדברים. ככל שנמשיך ונשב בישיבה זו, אני חושש שאנו עצמנו נתחיל להרגיש שההחלטות שקיבלנו הן רק החלטות של בדיקת דופק והן ניתנות לערעור, בתוכנו, ללא המזרח.

אני חוזר על הצעתי, אדוני ראש הממשלה, להפסיק את הישיבה.

<u>רה"מ מ. בגין</u> : בעצם, נוצר מצב שבו צריך להודיע לוואנס מה עליו לעשות. שר החוץ שלנו דיבר איתו ואמר לו שאנו צריכים להתייעץ. לאור זאת הודיע מזכיר המדינה, שאם כך, כולם נוסעים למלון המלך דוד ושר החוץ שלנו יודיע לו מתי הם יפגשו. לכן צריך עתה ששר החוץ יוכל להודיע מתי אנו מציעים לפגוש את המשלחת האמריקאית. המשלחת האמריקאית כוללת בדרך כלל את הנשיא, אבל אם הנשיא יוצא, אנו צריכים ללוות אותו. אז תוך כדי השיחה שר החוץ ישאל - מה ביחס לנשיא, האם הוא יוצא היום.

<u>השר ש. ארליך</u> : אני מציע לא לשאול, כי זה פוגע. אם הוא נוסע, הם יגידו, לא צריך לשאול.

<u>השר מ. ניסים</u> : בנוסח זה של השאלה יש שמץ פגיעה.

<u>רה"מ מ. בגין</u> : מכל מקום, אנו חייבים תשובה למשלחת האמריקאית מתי אנו עומדים להפגש איתם.

<u>השר ש. ארליך</u> : אני הצעתי שהמשלחת תהיה של ראש הממשלה ושני שרים בלבד.

<u>השר א. שרון</u> : אני מתנגד לזה.

<u>רה"מ מ. בגין</u> : אין לנו שום סיבה שלא לקיים פגישה עם המשלחת האמריקאית כפי שסוכם.

היות ועכשיו השעה 1600, צריך לומר כי אנו מוכנים ב-1700 להפגש איתם. אם הם יגידו שב-1700 הנשיא נוסע ללוד, נצטרך לנסוע איתו ללוד. אם הם ישארו כאן והנשיא יסע, נפגש איתם.

עכשיו, סגן ראש הממשלה כתב לי פתק ובו הוא אומר לי שהוא מוכן להפגש עם הנשיא ולומר לו : "היתה ישיבת ממשלה והממשלה עומדת על העמדות שלה כפי שהודענו לך הבוקר, מה שקיבלנו קיבלנו". והוא גם ישאל אותו :"אדוני הנשיא, מה לפי דעתך אנו עוד יכולים לעשות? מה עמדתך? אם אתה חושב שוואנס צריך לנסוע לקהיר, תן לו הוראה שיסע לקהיר ונשמע תשובה כאשר יחזור.".

אני לא צריך לבקש פגישה עם קרטר, ואני אסביר מדוע : הבקשה הזו לא יכולה שלא להתפרש אצלו כאילו יש לנו משהו לתת לו. אם אמרנו לו מה שאמרנו לו בשעה 1000, זה תקף לאחר ההתייעצות עם חברי הממשלה, לכן לא יתכן שאני אבקש פגישה איתו.

השר א. שרון : אותו הדין גם לגבי בקשה של סגן ראש הממשלה להפגש.

רה"מ מ. בגין : עכשיו, אגב, אני לא חושב שאנו יכולים לומר שהנשיא נפגע, לעומת זאת, הוא בהחלט פגע בי בהערה אחת שלו : ואני מאחל לו כל טוב, אני מחבב אותו ויש לי סנטימנט אליו, אבל כשהוא אמר באנגלית :

" You will have to sign it ". כלומר, אתם מוכרחים לחתום. ואז אמרתי לו,"אנו נחתום רק על מה שאפשר יהיה לחתום".

<u>השר ש. ארליך</u> : אתה מייחס לו יותר מדי כוונות.

<u>השר מ. גיסים</u> : הוא התכוון לומר שבסופו של דבר נהיה מוכרחים לחתום.

<u>רה"מ מ. בגין</u> : אני מודה לך על כשרון הפרוש שלך, אבל זה לא בהכרח כך, לצערי, ואני הגבתי על כך מייד והוא הוריד את הטון.

גם בנאומו בכנסת הוא לא אמר מה שהוא אמר בפרלמנט המצרי - שם הוא תאר ושיבח את סאדאת כמנהיג שוחר שלום, ואילו כאן הוא אמר :

" We, the leaders are not prepared to make a peace, the people yes"

במנהיגים הוא כלל את עצמו כמובן. אבל אנו, המנהיגים, לא מוכנים, העם כן מוכן. ואני כמובן מייד השבתי לו על זה, כי אחרי 30 שנה בכנסת למדתי להשיב מייד..

(מכאן רשמה מ.י.)

המשך דברי רה"מ ס. בגין: לפני כן רשמה ל. דוקר.
מכאן - מיתקה יפה.

עכשיו החברים חשבים שיגאל לא צריך ללכת, ודוקא הוא יכול למלא תפקיד חשוב. דברי שר האוצר הם שהיום לא צריך לשנות מאומה מהעמדות.

השר ש. ארליך: לא היום.

רה"מ מ. בגין: יש כמה דברים. צריך להודיע למשלחת האמריקאית מתי מציעים אנו להיפגש אתם ואבקש מסכות, אני כראש-הממשלה אבקש את המסכות הזאת מהממשלה - לומר לואנס את הדברים הבאים:

ארוני, אנו עשינו כל מה שאנוש מסוגל לעשות, כדי לקדם את התהליך ומציעים שתביא את הצעותינו כפי שהן - לסדאת. ותבוא אלינו בחזרה ותתן לנו תשובה, לרבות הודעה, שלפי מה שאמרתם אתם - אין לנו הסכם על נפט.

אם נרצה לעשות התפשרות על ההצעה - זה דבר אחר.
אבל אין לנו. ביחס לשגרירים - אנו הסכמנו לשלבים.
כאשר יבוא היום - נחליט על מתי ואיך.

בעזה - יש לנו פתיחת דלת לדון ולא סגרנו שום דלת בפני השתתפות מצרים בעזה ואפשרות של הנהגת אוטונומיה שם לפני יו"ש. אבל אם זה בלתי-אפשרי - אזי לפי קמפ-דייויד אפילו בלי ירדן - ננהל מו"מ.

השר א. שרון: אם כן, מדוע פגישה נוספת עם קארטר?

סגן רה"מ י. ידין: מלה אחת: אני רוצה שתבינו. הצעתי תפקיד שאני מוותר עליו, שהוא מאד לא-נעים. אמרתי שיהיה זה לא מכובד אם ראש-הממשלה יבוא ויאמר לנשיא עתה:

סגן רה"ם י. ידין :

שמע, מה הלאה? - זה יהיה כאילו הוא מגרש אותו. מצד שני - נאמר כאן בצדק על-ידי חברים, שאילו הנשיא, לאור המצב, היה אומר שהוא רוצה לראות את ראש-הממשלה - זה היה האקורד הנכון ביותר. כי לא יתכן שיעזוב את הארץ וילחץ את יד ראש-הממשלה בלוד ושם ראש-הממשלה יצטרך לשאת נאום.

חשבתי שאבוא אליו ואומר שהממשלה עומדת על עמדותיה, והיא יושבת עכשיו ומה יהיה אחר כך - זו הפרובלימה שלך.

אם הוא יאמר שהוא חייב לדבר עם ראש-הממשלה - אזי אומר שאודיע זאת לראש-הממשלה ואז שייפגשו. מצדי יכול לעשות זאת שר החוץ. הדרך היחידה להביא אותו לכך - שיבקש פגישה עם ראש-הממשלה - היא זו.

השר א. שרון: סבלנות. אולי יבקש זאת מעילא.

סגן רה"ם י. ידין: בסדר. אינני רץ לזה.

השר מ. דיין: הצעה לסדר: אני מציע שסדר הדברים יהיה כזה: מה היה ואיך התגלגלו הדברים: אחרי דברי הנשיא הבוקר - הוא הציע שלא הוא אלא ואנס עם היועצים שלו ייפגשו אתנו. ימשיכו בפגישה. אחר-כך ביקשנו אנו דחיה בפגישה זו, כי אנו רוצים לקיים התייעצות פנימית.

השר ש. ארליך: לא הוא היה בזה, כי הוא היה עסוק בועדת חו"ב.

השר מ. דיין: בגלל שהיה עסוק - הציע זאת. ואנחנו אמרנו: טוב. ואחר-כך חשבנו שיש מקום להתייעצות פנימית .

יתכן שהיו חברים שסברו שלא צריך את זה, אך אנחנו ביקשנו מואנס

השר מ. דיין:

לחכות. אני מציע להודיע לואנס והוא מחכה להודעה מאתנו - מתי לקיים את הפגישה. אפשר לומר לו שאיננו רוצים פגישה וזה יהיה לא נכון לעשות כך. אם איש איננו מציע ואני לא מציע זאת - אזי צריך לומר לואנס, שאנו מוכנים לפגישה. אם במקרה הנשיא ירצה לבוא - אדרבא. אם לאו - אז יבוא בלי הנשיא וכאן אני חולק על דברי ידין מבחינת הסדר. אולי מה שאני חולק עליו - מתאים לך; מבחינת סדר-הדברים - לא מתאים שנגיד את התשובה לפני השיחה.

הוא בא לשוחח אתנו ויגיד מה שהוא רוצה לומר ובסיום השיחה יאמר לו ראש-הממשלה: שמענו והקשבנו והאזנו והשכלנו ותשובת ממשלת ישראל היא על א', ב', ג'.

וכי בשביל מה הוא בא? נגיד לו קודם כל את התשובה, שממשלת ישראל לא משנה דעות ובואו נשוחח? תחילה נשוחח ותוך כדי השיחה יתברר אם הנשיא כאן או נוסע.

<u>רה"מ מ. בגין:</u> צריך לתת תשובה שבשעה 5 מוכנים אנו לקיים פגישה. ואין סיבה להוציא אותו מהכלל. אלא אם הוא נוסע ללוד.

למעשה אני מציע לומר לו אפילו שהפגישה תהיה ברבע לחמש ונלך מיד למשרד וכל אחד ישכב כמה דקות באיזה חדר וינוח. ואני מניח שיבוא אלינו - אם הוא יסע. אינני חושב שהוא ברוגז עלינו. בזמן ארוחת הצהרים עם ועדת חו"ב בשעה 1.30, אחרי גמר הדיון - קלעתי למטרה באשר אמרתי שהדיון יימשך וידעתי שיהיה משהו וזה ייארך שעה וחצי וזה היה כך. וזו הצעה שאני תומך בה.

<u>השר מ. דיין:</u> יכול להיות שהוא יציע שעה אחרת. אבל זה מה

השר מ. דיין:

שאנו מציעים.

<u>השר א. שרון</u>: אחר שאקבל כאן מסכות - לפתוח בישיבה ולהודיע לנשיא או לואנס שאנו הגשנו להם הצעות ואלה הצעותינו - אעשה זאת.

<u>השר מ. נסים</u>: אנחנו צריכים לקבל שתי החלטות: האחת פרוצדורלית והאחת - תכליתית.

הפרוצדורה היתה פשוטה: בבוקר - אלמלא ישיבת הכנסת - היינו מסכימים לדון עם הנשיא, עם המשלחות ומגיעים למסקנות חיוביות או שליליות, ואנס נוסע או לא נוסע. כיוון שהיתה ישיבת הכנסת - זה הופסק. על כן נאמר שואנס ימשיך בגלל השתתפות הנשיא בישיבת ועדת חו"ב של הכנסת.

עכשיו בעיה זו איננה קיימת. אני מאד מבקש, ואני מבין את הצעת סגן ראש-הממשלה, אבל בקשתי היא שההצעה תרד מעל הפרק.

<u>סגן רה"מ י. ידין</u>: הורדתי.

<u>השר מ. נסים</u>: אסור להוציא את הנשיא מהכלל, כי זה מוסיף מתח על הקיים.

<u>השר י. בורג</u>: האם ראש-הממשלה בחן הבוקר דשוו על כך שיכול הוא להצהיר איזו הצהרה או הודעה משותפת עם הנשיא? משהו - בזה שיהיו בזה גם מלים טובות, כמתנת פרידה? כמה מלים יפות?

<u>רה"מ מ. בגין</u>: אפשר לומר בן רגע ליהודה אבנר ולדן - שיעבדו הודעה, שהיו שיחות ידידותיות ויסודיות ושיעברו עכשיו לקאהיר. אין בזה שום בעיה. אבל זאת נראה בפגישה.

ראש הממשלה מ. בגין:

רבותי - אנו מסכמים:

אבקש את שר החוץ, על דעת הממשלה, להודיע לואנס שמזמינים אנו את המשלחת האמריקאית כולה להיפגש אתנו ברבע לחמש בחדר ישיבות-הממשלה במשרד ראש-הממשלה.

ב. אני מקבל סמכות בפתיחת הישיבה להודיע למי שיושב בראש המשלחת האמריקאית, שאלה הצעותינו. יש לי סמכות כזאת?

השר מ. דיין: ביחס להחלטותינו - אני רוצה להציע לראש-הממשלה; שמעתי דבריך קודם - נוסח מסויים שאני מאמין שתקבל אותו: לא להגיד לגבי הקומפלקס של שגרירים ונסיגה וכו' שזה יהיה אחרי החתימה, כי קודם אמרת - -

רה"מ מ. בגין: ביגינו אמרתי זאת.

השר מ. דיין: לומר לו עכשיו, אבל לא לומר - אחרי החתימה.

רה"מ מ. בגין: הצעה זו כפי שהגשנו לכם, שקבלנו עקרון שלב מוקדם. לפי הכרתנו, בתשובת סדאת צריך לחדש הבטחה שנתן לך ואתה לי בשמו - חודש ימים אחרי נסיגתנו לקו אל-עריש-ראס-מוחמד - יהיו חילופי שגרירים.

השר ח. לנדאו: שלא ניתפא במצב, שהאמריקאים מטמטמים אותנו. שלא ניצור אצל האמריקאים מצב שברגע מסויים יאמרו שריפינו אותם בענין שטחים - צריך לדבר דברים ברורים.

רה"מ מ. בגין: בסדר. כך דובר.

הישיבה ננעלה